DZIENNIK OBOZOWY APW

M.p. poniedziałek 17 grudnia 1945 r. Rok II Nr.273 (549)

RZĄD PERSKI MA SIĘ PRZENIEŚĆ Z TEHERANU DO ISFAHANU

Teheran 17.XII. Korespondenci nadsyłając oceny sytuacji z Teheranu przewidują, iż rząd perski może się wkrótce znaleźć w położeniu, z którego jedyne wyjście polegać będzie na przeniesieniu jego siedziby z Teheranu do Isfahanu. Według innych doniesień parlament perski wystosował apel do Stalina prosząc o nakazanie władzom sowieckim w Persji, aby zaprzestały popierać powstanie w Azerbajdżanie. Wszystkie doniesienia zgodne są w tym, że władze perskie nie są obecnie zdolne stawiać jakiegokolwiek oporu posunięciom sowieckim.

Moskwa 17.XII. Dziś po południu odbędzie się drugie posiedzenie trzech ministrów spraw zagranicznych. Posiedzenie wczorajsze trwało 2 1/2 godziny. Bevin konferował ponadto dwukrotnie z ambasadorem brytyjskim w Teheranie, który przedstawił mu przebieg ostatnich wypadków w Persji. Również szczegółowy raport o tej sytuacji otrzymał sekretarz stanu Byrnes od bawiących w Moskwie amerykańskich przedstawicieli dyplomatycznych w Persji. Wszystkie wczorajsze gazety moskiewskie oraz radio podały doniesienia o stworzeniu w Tabryzie autonomicznego rządu, podając jednocześnie jego program, który przewiduje "prawdziwie demokratyczny ustrój", wolność wyznania, prawo własności prywatnej. Ziemie należące do wielkich właścicieli ziemskich, którzy "zdradzili naród" i uciekli na południe, mają być skonfiskowane i rozdzielone między okolicznych włościan. W kołach delegacji brytyjskiej i amerykańskiej wielkie wrażenie zrobił piątkowy artykuł Zasławskiego w "Prawdzie", który między wierszami daje do zrozumienia, że wojska sowieckie nie będą wycofane z Persji, w odpowiedzi na koncentrację wojsk brytyjskich w Egipcie,Palestynie i na innych terenach.

Teheran 17.XII. W Tabryzie zaczęła pracować wczoraj radiostacja, nadająca w kilku językach wezwania do ludności,aby broniła nowego "demokratycznego" rządu. Audycja nadaje również w języku rosyjskim program dla żołnierzy rosyjskich. Głowa nowego rządu azerbajdżańskiego Jaafar Pishevari, w roku 1920 był uczestnikiem rewolty zmierzającej do utworzenia republiki sowieckiej w północno - perskiej prowincji Gilan. Po bankructwie tego przedsięwzięcia uciekł on do Sowietów, gdzie przebywał aż do roku 1941 i powrócił do Tabryzu razem z sowieckimi wojskami okupacyjnymi.

STANY ZJEDNOCZONE ZAMIERZAJĄ ZERWAĆ STOSUNKI Z FRANCO

Waszyngton 17.XII. W tutejszych kołach politycznych przypuszczają, że rząd Stanów Zjednoczonych zajmie przychylne stanowisko wobec propozycji francuskich, aby zerwać stosunki z Franco. Pierwszym krokiem na tej drodze będzie niewyznaczenie nowego ambasadora amerykańskiego w Madrycie, w miejsce dotychczasowego,Normana Armoura, który sam zrezygnował ze swego stanowiska. Niektórzy obserwatorzy uważają jednak, że samo zerwanie stosunków dyplomatycznych przez trzy mocarstwa nie wystarczy, aby skłonić Franco do ustąpienia. Krok taki winien być połączony z wydanym przez mocarstwa oświadczenia do narodu hiszpańskiego, któreby wyjaśniało dlaczego Hiszpania została wykluczona z rodziny narodów i któreby jednocześnie podało warunki pod jakimi przyjęta ona być mogła do Organizacji Zjednoczonych Narodów. Głównym warunkiem byłoby zamienienie obecnego reżimu przez rząd demokratyczny.

Londyn 17.XII. Dzisiejszy "Daily Herald", organ Partii Pracy, pisze, że inicjatywa Francji w sprawie zerwania stosunków dyplomatycznych z Franco, została powitana z wielkim uznaniem w kołach brytyjskich. Natomiast pisma konserwatywne dotychczas nie komentowały tego kroku. Brak również wskazań, jak ustosunkuje się do niego rząd.

NOWE ROKOWANIA MIĘDZY RZĄDEM CHIŃSKIM A KOMUNISTAMI

Czungking 17.XII. Przybyli tu dziś przedstawiciele komunistów chińskich celem ponownego podjęcia rokowań z rządem centralnym. Zarówno koła rządowe jak i komuniści przychylnie komentują apel Trumana, wzywający do zjednoczenia Chin, jednakże komuniści twierdzą, że wstępnym warunkiem dla urzeczywistnienia tej jedności jest powstrzymanie ofensywy wojsk rządowych.

POBYT GEN WIATRA W PALESTYNIE I LIBANIE

Jerozolima 17.XII. Dowódca JWSW gen. Józef Wiatr dokonał w okresie od 27 listopada do 8 b.m. inspekcji oddziałów, instytucji i szkół wojskowych na terenie Palestyny i Libanu. Odwiedził on również ośrodki uchodźctwa cywilnego. W szkołach młodszych ochotniczek gen. Wiatr szczególnie interesował się grupą kilkudziesięciu ochotniczek - byłych żołnierzy Armii Krajowej. W Jerozolimie gen. Wiatr podejmował obiadem członków Naczelnej Rady Uchodźctwa Polskiego w Palestynie. W wygłoszonym do nich przemówieniu powitał Radę, jako przedstawicielkę wszystkich uchodźców cywilnych, przodującą im na drodze do odzyskania prawdziwie wolnej i niepodległej Polski. W odpowiedzi prezes Rady Naczelnej p. A.Pająk zaakcentował fakt istnienia serdecznych więzów łączących uchodźctwo cywilne z Polskimi Siłami Zbrojnymi. W Libanie gen. Wiatr odwiedził nowe ośrodki uchodźcze w Ghazirze i w Zhouku, gdzie przemawiał do młodzieży szkolnej. W dniu 1-go b.m. nastąpiło uroczyste wręczenie gen. Wiatrowi dyplomu członka honorowego Bratniej Pomocy Polskich Studentów Uniwersytetu w Bejrucie. Następnego dnia gen. Wiatr przyjęty został na specjalnej audjencji przez Prezydenta Republiki Libańskiej.

WŁOCHY DOMAGAJĄ SIĘ WYJAŚNIENIA ICH LOSU

Rzym 17.XII. Wicepremier rządu włoskiego Nenni oświadczył wczoraj w przemówieniu publicznym, iż cały naród włoski oczekuje, że konferencja moskiewska powźmie postanowienie o uchyleniu warunków zawieszenia broni. Sprawę Triestu chcą Włochy rozwiązać na drodze bezpośrednich rokowań z Jugosławią.

Belgrad 17.XII. Wszystkie dzienniki jugosłowiańskie zamieściły wczoraj artykuł Tito, który podaje warunki na jakich może dojść do trwałego porozumienia jugosłowiańsko - włoskiego. W myśl tych warunków rząd włoski winien uznać, że Jugosławia była zaatakowana przez Włochy, nawet biorąc pod uwagę, że były to Włochy faszystowskie. Musi on również wziąść pod uwagę, cierpienia, jakich doznała ludność Jugosławii z powodu tego ataku i uznać słuszność jugosłowiańskich żądań terytorialnych.

STANOWISKO FRANCJI WOBEC NIEMIEC NIEZMIENIONE

Paryż 17.XII. Francuski minister spraw zagranicznych oświadczył wczoraj, że Francja ma prawo być wysłuchana przez innych sojuszników zanim podejmą oni jakiekolwiek decyzje w sprawie Niemiec. Jakkolwiek stworzenie centralnej administracji w Niemczech mogłoby dać na krótką metę pewne korzyści, to jednak na dalszą metę posunięcie to może się okazać fatalne i dlatego Francja na to się nie zgodzi. Bidault ponownie stwierdził, że rząd francuski otrzymał zapewnienia, iż w Moskwie nie zapadną żadne decyzje w sprawach, w których Francja jest zainteresowana.

EGIPT ŻĄDA WYCOFANIA WOJSK BRYTYJSKICH

Kair 17.XII. Premier egipski Nokrachi Pasza oświadczył wczoraj dziennikarzom, iż rząd egipski wystosował notę do rządu brytyjskiego, domagając się rewozji układu brytyjsko - egipskiego. Układ ten zawarty został w roku 1936 na 20 lat lecz przewidziane zostało, iż po 10-ciu latach może być poddane rewizji. Termin ten przypada w sierpniu przyszłego roku. Główne żądanie egipskie polegać będzie na wycofaniu wojsk brytyjskich. Gdyby postanowienia traktatu w tym względzie nie zostały zmienione, to wojska brytyjskie pozostałyby w Egipcie do r. 1956. Ponadto Egipt domagać się będzie przyłączenia doń Sudanu, który obecnie jest kondominium brytyjsko - egipskim. Egipskie czynniki nacjonalistyczne od dłuższego już czasu wiodą gwałtowną kampanię przeciw pozostawaniu w kraju obcych wojsk.

BUNT WOJSK SYRYJSKICH

Damaszek 17.XII. W mieście Homs zbuntował się garnizon syryjski złożony z Alauitów, którzy są chrześcijanami. Władze brytyjskie, na których spoczywa obowiązek utrzymania spokoju w Syrii, pilnie śledzą sytuację, ale dotychczas jeszcze nie interweniowały.

Bejrut 17.XII. Opinia w Libanie i Syrii ustosunkowała się nieprzychylnie do francusko - brytyjskiego porozumienia w sprawie tych krajów. Podnosi się, że mocarstwa nie poinformowały rządów Syrii i Libanu o warunkach ugody, które trzymane są w tajemnicy. Sądzi się tu, że Anglia zgodziła sie na utrzymanie francuskich baz wojskowych oraz przywilejów natury gospodarczej.

Londyn 17.XII. Prasa brytyjska usiłuje rozproszyć zastrzeżenia opinii lewantyńskiej w stosunku do układu i twierdzi, że fakt szybkiego wycofania wojsk obydwu mocarstw będzie najlepszą gwarancją dla niepodległości Syrii i Libanu.

W SKRÓCIE

- Na Węgrzech wprowadzone zostały nowe ograniczenia żywnościowe.
- Przedstawiciel władz holenderskich na Jawie zażądał od rządu w Hadze wysłania na wyspę artylerii i czołgów.
- W tym tygodniu ogłoszone będą stawki płac dla żołnierzy armii brytyjskiej w służbie stałej.
- Dziś rano dokonano w Tel - Avivie napadu na kasjera, który niósł brylanty wartości 50 tys. Ł. Napad nie udał się.